

Віньковецький районний суд Хмельницької області

32500 Хмельницька область, смт. Вінківці, вул. Л.Українки, 2
тел. 8(03846) 21-3-09, 21-6-04, 21-6-07, тел/факс 21-3-91

Президенту України
Порошенку Петру Олексійовичу
01220, м.Київ, вул.Банкова, 11

Прем'єр міністру України
Яценюку Арсенію Петровичу
01008, м.Київ, вул.Грушевського, 12/2

Голові Верховної Ради України
Гройсману В.Б.
01008, м.Київ, вул.Грушевського, 5

Міністру Юстиції України
Петренку П.Д.
01001, м.Київ, вул.Городецького, 13

Голові Державної судової
адміністрації України
Холоднюку З.В.
01601, м.Київ, вул.Липська, 18/5

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Шановні панове Президенте, Прем'єр-міністре та очільники органів державної влади України, просимо Вас розглянути відкритий лист працівників апарату Віньковецького районного суду Хмельницької області та вжити заходів для вирішення критичної ситуації у сфері виплати заробітної плати працівникам апарату суду.

В умовах політичних, соціальних та економічних реформ, що впроваджуються сьогодні в українському суспільстві, ми та наші колеги - працівники апаратів місцевих судів України, вважаємо, що нашим моральним правом та обов'язком є звернення до владних органів України з проханням усунути прогалини в законодавстві та виправити катастрофічне становище, яке вже багато років має місце в сфері оплати праці працівників апаратів судів.

У час загрози державному суверенітету України, нестабільної економічної ситуації, невпинного зростання цін на комунальні тарифи, продукти харчування, ліки, товари та послуги, що необхідні для життя кожної людини, працівники апарату суду (керівник апарату та його заступник, секретарі судових засідань, помічники суддів, спеціалісти), продовжують отримувати мізерну, злидарську заробітну плату. Так, посадовий оклад працівника апарату суду вже багато років дорівнює мінімальній заробітній платі, тобто, на даний час становить 1 218 грн.

Слід зазначити, що відповідно до Конституції України судова влада являється третьою гілкою державної влади в Україні. Без виконання посадових обов'язків працівниками апарату суду здійснення правосуддя є неможливим. Також, не зайвим буде нагадати, що для зайняття відповідних посад державних службовців законодавцем визначено жорсткі вимоги щодо рівня

освіти, досвіду роботи, несумісності та обмеження у отриманні додаткових доходів. Однак, як бачимо на практиці, заробітна плата державного службовця-працівника апарату суду та вимоги щодо його кандидатури на займаній посаді не співвідносяться за матеріальними показниками та, аж ніяк, не відповідають реаліям життя українського суспільства.

Ми мали велику надію на те, що численні звернення наших колег стосовно збільшення заробітних плат та рівня соціального захисту будуть враховані, а питання заробітної плати буде врегульовано. Однак, наші сподівання виявилися марними. Натомість, кожного року лише відтерміновували набрання законної сили Закону України "Про Державну службу", норми якого стосувались підвищення розміру заробітної плати працівників апаратів судів.

Слідуючи принципам Конституції України - людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (стаття 3).

Одночасно, статтею 43 Конституції України передбачено, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб. Кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці, на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом.

Згідно статті 3 Закону України "Про оплату працю" мінімальна заробітна плата - це законодавчо встановлений мінімальний розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, а також погодинну норму праці (обсяг робіт).

Для детальнішого роз'яснення парадоксальності розміру посадового окладу працівника апарату суду варто дати визначення простої, некваліфікованої праці. Так, проста праця - праця некваліфікованого робітника, яка не вимагає спеціальної підготовки і є витрачанням простої робочої сили. Проста праця існує навіть у найрозвинутіших країнах світу у формі некваліфікованих і малокваліфікованих видів праці (Економічний словник-довідник).

З огляду на вказані норми чинного законодавства та визначення поняття простої, некваліфікованої праці, слід зробити висновок, що основним Законом України — Конституцією, утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави, а також кожному гарантовано право на заробітну плату, не нижчу від визначеної законом. Законом встановлено мінімальний розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю. Буде логічним припустити, що за кваліфіковану працю державного службовця - працівника апарату суду, держава не може встановлювати заробітну плату в розмірі мінімальної, фактично прирівнюючи кваліфіковану працю працівників апаратів судів із наявністю вищої освіти, стажем роботи, високими діловими та морально-етичними якостями до простої, некваліфікованої праці. ♣

Законом України "Про прокуратуру" №1697-УІІ від 14.10.14 частину 1 статті 144 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" доповнено абзацом 2 згідно із яким встановлено мінімальний посадовий оклад працівника апарату суду у розмірі 30 % посадового окладу судді та зобов'язано Кабінет Міністрів України забезпечити збільшення видатків Держбюджету України на оплату праці працівників апаратів судів. В цій частині Закон України « Про прокуратуру» №1697-VII набрав чинності з 26.10.2014 року, але виконання положень Закону в частині нарахування посадових окладів працівникам суду згідно ст.144 ЗУ « про судоустрій і статус суддів», - було проігноровано. До того ж, норми Закону України « Про прокуратуру» 1697-VII були схвалені ВЕНЕЦІАНСЬКОЮ КОМІСІЄЮ.

Окрім цього, Законом України « Про забезпечення права на справедливий суд», згідно з яким, Закон України « Про судоустрій і статус суддів» викладено в новій редакції ч.1 ст.147 встановлено, що розмір посадового окладу працівника апарату суду посада якого віднесена до шостої категорії посад державних службовців, установлюється в розмірі 30 відсотків посадового окладу судді місцевого суду ;посадові оклади працівників апарату суду, посади яких віднесені до кожної наступної категорії посад державних службовців, установлюються з коефіцієнтом 1,3 пропорційно посадовим окладам працівників апарату суду, посади яких

віднесені до попередньої категорії посад державних службовців. Також, звертаємо увагу на те, що таке визначення дано при посадовому окладі судді місцевого суду який становить 10 мінімальних розмірів заробітної плати.

Слід зазначити, що на звернення ряду судів нашої держави рішенням Ради Суддів України від 12.03.15 вирішено звернутись до Кабінету Міністрів України щодо необхідності упорядкування умов оплати праці працівників апаратів судів, визначених постановою КМУ від 09.03.06 №268, зокрема шляхом приведення положень названої постанови до норм ЗУ від 12.02.15 №192-УШ "Про забезпечення права на справедливий суд".

Проігнорувавши виконання норм вищевказаних законів Кабінетом Міністрів України 30.03.15 у Верховній Раді України зареєстровано законопроект про Державну службу №2490 від 30.03.2015р., яким передбачено скасування абзацу 2 частини 1 статті 147 ЗУ "Про судоустрій та статус суддів" (Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист працівників судової системи). Так, передбачено виключити абзац наступного змісту: "При цьому розмір посадового окладу працівника апарату суду, посада якого віднесена до шостої категорії посад державних службовців, установлюється в розмірі 30 відсотків посадового окладу судді місцевого суду. Посадові оклади працівників апарату суду, посади яких віднесені до кожної наступної категорії посад державних службовців, установлюються з коефіцієнтом 1,3 пропорційно посадовим окладам працівників апарату суду, посади яких віднесені до попередньої категорії посад державних службовців."

Звертаємо Вашу увагу, що у випадку, якщо буде проголосовано такий законопроект з вищевказаними змінами в ЗУ "Про судоустрій та статус суддів", то працівники апаратів судів і надалі залишаться найменш оплачуваними посадами серед усіх державних службовців України, із посадовим окладом -1218 грн., на який неможливо навіть проіснувати.

Важливим фактором є те, що статтею 49 зареєстрованого законопроекту оплата праці державних службовців буде складатись з:

- 1) посадового окладу;
- 2) надбавки за вислугу років;
- 3) надбавки за ранг державного службовця;
- 4) премії (у разі встановлення).

Підсумовуючи, можна сказати, що заробітна плата державного службовця буде складатись із обов'язкових нарахувань: посадового окладу (мінімальної заробітної плати), надбавки за вислугу років та надбавки за ранг державного службовця. Однак, щодо виплати за додаткове навантаження та преміювання жодних державних гарантій не існує, у зв'язку із тим, що саме ці виплати встановлюються та нараховуються на місцях та залежать від фонду економії оплати праці. Де-факто, отримуємо суму заробітної плати з вирахуванням податків та зборів. Таким чином, відсутність перегляду схем посадових окладів державних службовців на державному рівні нівелює такі складові заробітної плати як оклад, вислуга, ранг стимулюючими виплатами.

Одночасно, частиною 6 статті 46 Закону України "Про державну службу" передбачено, що скорочення бюджетних асигнувань не може бути підставою для зменшення посадових окладів, надбавок до них, премій та фінансування інших передбачених законом гарантій і компенсацій державним службовцям.

Працівникам апаратів судів не потрібні жодні стимулюючі премії та виплати за додаткове навантаження, які залежать від фонду економії оплати праці та є проявом застарілої бюрократичної системи. Натомість, єдиною вимогою є врегулювати норми Закону ЗУ "Про судоустрій та статус суддів" (Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист працівників судової системи), закріпити постановою КМУ розмір посадового окладу працівника апарату суду, посада якого віднесена до шостої категорії посад державних службовців в розмірі 30 відсотків посадового окладу судді місцевого суду, а посадові оклади працівників апарату суду, посади яких віднесені до кожної наступної категорії посад державних службовців, установити з коефіцієнтом 1,3 пропорційно посадовим окладам працівників апарату суду, посади яких віднесені до попередньої категорії посад державних службовців, враховуючи, що Законом оклад судді місцевого суду = 10 мінімальних розмірів заробітної плати. Крім того, внести поправки, якими виключити із розділу X Прикінцевих та перехідних положень підпункт 7 пункту 4 законопроекту про Державну службу №2490 від 30.03.2015р. в частині виключення абзацу 2 частини 1 статті 147 ЗУ "Про судоустрій та статус суддів"

(Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист працівників судової системи), а також виключити Норми, що Закон України «Про державну службу» не поширюються на помічників суддів.

Разом з тим, ми підтримуємо висновок Головного науково-експертного управління від 15.04.2015 року на проект Закону України «Про державну службу» (реєстр № 2490 від 30.03.2015 року), і також вважаємо, що в умовах пенсійної системи, побудованої на страхових засадах, принципово не можна ігнорувати той факт, що державні службовці та особи, які працюють на посадах, робота на яких зараховувалася до стажу, що дає право на одержання пенсії відповідно до спеціальних законів, сплачували із заробітної плати внески до Пенсійного фонду у розмірі вдвічі більшому, ніж одержувачі пенсій на загальних підставах. Тому скасування пенсійного забезпечення за вказаними вище Законами має супроводжуватися не тільки внесенням змін до законодавства про подальшу сплату на загальних підставах страхових внесків особами, що підпадають під дію цих Законів, а й про вирішення питання щодо відповідних компенсаційних заходів особам, які сплачували страхові внески в підвищених розмірах в минулому. В іншому випадку запровадження пропозиції призведе до порушення конституційних прав громадян щодо рівності їх перед законом та порушення принципів загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

З огляду на зазначене, при скасуванні спеціальних пенсій, об'єктивно постає питання про визнання дискримінаційними відповідних обмежувальних норм та порушення прав громадян, які відпрацювали на посадах державних службовців багато років з невеликими заробітками.

Велике обурення та занепокоєння серед працівників апарату нашого суду викликав також текст Закону України "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" №76-УІІ від 28.12.14, на який посилається Державна судова адміністрація України у листі-роз'ясненні № 11-5615/15 від 26.03.2015 року. Так, пунктом 9 Прикінцевих положень ЗУ "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" передбачено, що керівникам органів виконавчої влади та інших державних органів (крім органів, які беруть участь в антитерористичних операціях, здійсненні заходів із забезпечення правопорядку на державному кордоні, відбитті збройного нападу на об'єкти, що охороняються військовослужбовцями, звільненні цих об'єктів у разі захоплення або спроби насильного заволодіння зброєю, бойовою та іншою технікою) з метою забезпечення раціонального використання бюджетних коштів вжити заходів щодо скорочення чисельності працівників цих органів на 20 відсотків, надання працівникам відпусток без збереження заробітної плати, встановлення для працівників режиму роботи на умовах неповного робочого часу, зменшення або скасування стимулюючих виплат, зменшення надбавок і доплат, які встановлені у граничних розмірах, переглянути укладені договори на придбання товарів, робіт, послуг. Надати право керівникам зазначених органів у межах бюджетних призначень без згоди та попередження працівників встановлювати для них режим роботи на умовах неповного робочого часу та надавати відпустки без збереження заробітної плати на визначений цими керівниками термін. Установити, що під час здійснення органами виконавчої влади та іншими державними органами цих заходів: положення статті 26 Закону України "Про відпустки" та статей 32, 56 та 84 Кодексу законів про працю України (у частині обмеження терміну відпустки без збереження заробітної плати, необхідності повідомлення не пізніше ніж за два місяці та погодження з працівником встановлення режиму роботи на умовах неповного робочого часу) не застосовуються.

Фактично, положення даного Закону №76-УІІ від 28.12.14 повністю нівелює гарантовані державою та Конституцією України права та свободи людини, яка визнана в Україні найвищою соціальною цінністю. За обставин примусового надання працівникам відпусток без збереження заробітної плати або ж встановлення для працівників режиму роботи на умовах неповного робочого часу, працівники апаратів судів опиняться у безвихідному становищі. Так, і без того низькі заробітні плати виявляться ще нижчими, а працівники змушені будуть або працювати майже безкоштовно, або і взагалі звільнитись. Законодавством України державні службовці - працівники судів, позбавлені права займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю. До прикладу, таких обмежень законодавцем не передбачено для інших працівників державних органів (медиків, вчителів та інших). Відтак, усі інші джерела доходів для працівників апаратів судів — державних

Беручи до уваги все вищевикладене, з метою збереження кадрів, заохочення юристів до роботи у судових установах та запобігання погіршенню діяльності судів, ПРОСИМО ВАС:

— вжити негайних та дієвих заходів щодо приведення Кабінетом Міністрів України положень постанови Кабінету Міністрів України від 09.03.2006 №268 у відповідність із чинним Законом України «Про судоустрій і статус суддів», а саме визначити, посадові оклади, згідно абзацу 2 частини 1 статті 147 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» такого змісту: «При цьому розмір посадового окладу працівника апарату суду, посада якого віднесена до шостої категорії посад державних службовців, установлюється в розмірі 30 відсотків посадового окладу судді місцевого суду. Посадові оклади працівників апарату суду, посади яких віднесені до кожної наступної категорії посад державних службовців, установлюються з коефіцієнтом 1,3 пропорційно посадовим окладам працівників апарату суду, посади яких віднесені до попередньої категорії посад державних службовців», враховуючи, що посадовий оклад судді місцевого суду становить 10 мінімальних заробітних плат.

Апарат Віньковецького районного суду Хмельницької області цілком підтримує відкриті листи працівників апарату Господарського суду Івано-Франківської області, Господарського суду Миколаївської області, Гайсинського районного суду Вінницької області та інші відкриті листи апаратів судів, з яким вони звертались до Вас з проханням урегулювати питання виплат працівникам апарату суду.

З повагою,

Апарат Віньковецького районного суду Хмельницької області
у складі:

керівника апарату суду Антошків Я. А.

заступника керівника апарату суду Панькової О.В

головного спеціаліста з ІТЗ Козяра О.М.

помічника голови суду Павлішена Ю.В.

помічника судді Підлісної І.В.

секретаря судового засідання Сікорської В.О.

старшого секретаря суду Кубріцької О.В.

секретаря суду Ситник С. Я.

судового розпорядника Мазуренко В.В.

секретар – друкарки Бойко А.М.

прибиральниці Хоптяної Л.М.